

Reactie Stichting Lonnekerberg (StiL), d.d. 18 februari 2015
op Nota van uitgangspunten Middengebied Luchthaven

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Enschede,
t.a.v. mw. A. Kuil
Datum: 18 februari 2015
Betreft: Reactie van StiL op de Nota van Uitgangspunten Middengebied Luchthaven
VERZENDING PER E-MAIL

Geachte dames en heren,

Hartelijk dank voor het toezenden van de conceptversie *Nota van uitgangspunten Middengebied Luchthaven (ecologische hoofdstructuur en werkparken)* dd 10 februari 2015.

Wij maken graag gebruik van de gelegenheid op deze nota te reageren.

Allereerst merken we graag op dat we in uw nota een constructieve reactie op aantal belangrijke zorgen die we in een eerder stadium kenbaar maakten menen te mogen herkennen. We zijn u er erkentelijk voor dat u signalen uit de samenleving serieus neemt en probeert te verwerken in uw plannen, ook in de onderhavige procedure. Desalniettemin zijn er nog grote zorgen, die we bij deze graag met u delen.

In deze brief lichten we graag drie hoofdthema's uit onze reactie toe, te weten 1. Ruimtelijke ordening, 2. Flora en Fauna, 3. Milieu. Naast deze hoofdthema's voegen we een lijst met losse opmerkingen bij uw conceptnota toe.

1. Ruimtelijke ordening

In uw stuk wordt bij herhaling gerefereerd aan de mede door de commissie van wijzen bepleite integrale gebiedsontwikkeling. Stichting Lonnekerberg (StiL) deelt uw mening over het grote belang hiervan. De huidige nota focust echter op een aantal deelgebieden, waarbij de samenhang met de omgeving en de landschappelijke kwaliteiten van het totale gebied onderbelicht blijven. Sterker nog, in de nota worden voorstellen gedaan die ten koste gaan van de beoogde nieuwe ecologische verbindingen. De zuidelijke verbinding is vrijwel geheel uit het plan verdwenen en de noordelijke verbinding wordt verder versmald. Dit terwijl het verbinden van natuur binnen en buiten het gebied nadrukkelijk werd genoemd in de crisis & herstelwet, waarvan de gebiedsontwikkeling een pilot project is. Daarbij wordt er in uw nota weliswaar nog steeds gesproken over zogenaamde 'werkparken', maar komt de invulling van dit begrip steeds verder af te staan van de beschrijving zoals weergegeven in de Structuurvisie B van de gemeente Enschede en de Ruimtelijke Visie Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente en omgeving (Provincie Overijssel, 2010). Waar in de oorspronkelijke betekenis 'werkpark' refereerde naar de combinatie van wonen en kleinschalige bedrijvigheid ingepast in landschap en natuur, lijkt de huidige invulling meer en meer te verwijzen naar een bedrijventerrein gecombineerd met een evenemententerrein, dat die naam niet mag dragen. Nut en noodzaak van een dergelijk nieuw bedrijventerrein is – mede tegen de achtergrond van de discussie in Provincie en regio – niet aangetoond, en de wenselijkheid van een dergelijke ontwikkeling in een gebied met hoge ecologische en landschappelijke waarde is onwenselijk.

Daarnaast is onvoldoende aangetoond dat de belangen van natuur, landschap en recreatie, omwonenden en mede gebruikers van het gebied voldoende zijn meegewogen. Voornamelijk de economische belangen van verkoop en ontwikkeling van het terrein door een ondernemer lijken centraal te staan bij de uitwerking. De vraag is daarmee of voorliggend plan in voldoende mate getuigt van een “goede ruimtelijke ordening”.

2. Flora en Fauna

In uw concept nota wordt op verschillende plekken verwezen naar mogelijke effecten voor flora en fauna, en hoe deze gecompenseerd kunnen worden. Het beginsel dat ontwikkelingen in het gebied niet te koste mogen gaan van flora, fauna of landschappelijke waarden onderschrijft StiL van harte. Daarbij merken we op dat in de huidige weergave van gevolgen voor flora en fauna er slechts naar de effecten op een zeer beperkt aantal soorten en in een beperkt gebied (namelijk: het plangebied) wordt gekeken. Effecten op een aantal beschermde en zeldzame dieren (valse vleermuis, das, boommarter om er drie te noemen), en effecten op flora en fauna in de aanpalende EHS van de Lonnekerberg worden helaas buiten beschouwing gelaten. In zijn algemeenheid stellen wij dat een belangrijk deel van de flora- en faunaonderzoeken die gebruikt zijn bij het opstellen van de kadernota, gebaseerd zijn op inmiddels achterhaalde plannen en uitgangspunten en dus voor de voorliggende plannen zullen moeten worden geactualiseerd. Stichting Lonnekerberg (StiL) vreest dat de effecten op flora en fauna door de voorgenomen planontwikkeling ernstig worden onderschat. Het laten uitvoeren van een degelijke milieueffectrapportage is een belangrijke stap. Wij gaan ervan uit dat u een dergelijk rapport door de onafhankelijke MER-commissie laat toetsen. Dit is ons ook in eerdere ambtelijke gesprekken toegezegd.

3. Milieu

In uw nota refereerde u al aan de zorgen over geluidbelasting ten gevolge van mogelijke toekomstige activiteiten in het gebied. Op dit moment is de pal tegen het plangebied gelegen Lonnekerberg met een gemeten 30dBA niveau, een van de StiLste plekken van Nederland! Het vigerende gemeentelijke geluidsbeleid (max. 45/40/35 dbA voor de dag/avond/nacht) staat meer geluid toe, maar gaat uit van het toestaan van passende nieuwe ontwikkelingen. Daarbij is aangegeven dat indien woningen op verre afstand staan, er voor nieuwe bedrijven/inrichtingen wordt uitgegaan van een maximale geluidsbelasting van 50 dB(A) op 50 meter uit de inrichting. Dit om te voorkomen dat er voor de inrichting een haast onbegrensde geluidsruimte ontstaat.

Het toestaan van bedrijven uit milieucategorie 4.2 in een nieuw bestemmingsplan betekent al een aanzienlijke verruiming van deze geluidsgrenzen (50 dB(A) op 300 m buiten het terrein), maar zou voor StiL acceptabel kunnen zijn..

De ligging van de geluidscontour zoals weergegeven in het kaartje op pagina 26 geeft echter een heel ander beeld dan de toegestane bedrijvencategorie doet vermoeden. De 50 dB(A) contour ligt niet op 300 meter, maar op 1000 meter uit de inrichting. Dat betekent dat er in dat gebied enorm veel meer geluid gemaakt mag worden waarbij een vergelijkbare geluidszonering ontstaat als bij een milieucategorie 5.3. Dit zorgt ervoor dat een extreem groot gebied (ca. 450 hectare) belast wordt met een fors hoger (gemiddeld) geluidsniveau. Daarbij moet u zich realiseren dat iedere 3 dB meer geluid een verdubbeling betekent van het geluid (logaritmische schaal). Graag horen we van u of dit kaartbeeld op blz 26 – zoals wij vermoeden – op een vergissing berust. Zo niet dan ontvangen wij graag de akoestische berekening die hieraan ten grondslag ligt.

Grote zorgen maken wij ons ook over het gebrek aan kader voor de maximale geluidsproductie. De geluidsruimte betreft gemiddelden over de dag/avond/nacht. Hierbij blijft de mogelijkheid open om – zolang het gemiddelde maar onder de norm blijft – op bepaalde momenten van de dag enorm veel meer lawaai te produceren, zulks naar believen van de gebruiker van het terrein. Anders dan u op pagina 24 stelt betekent het instellen van een geluidszone dus zeker niet dat omwonenden weten waar ze aan toe zijn. Maximale piekniveaus op woningen zijn niet aangegeven. Daarboven stelt u in uw nota voor jaarlijks 12 activiteiten toe te staan die de geluidsgrenzen voor regulier gebruik overschrijden, zonder dat hieraan in de nota verdere kaders gesteld worden aan maximaal piekgeluid, geluidniveau, locatie en maximaal aantal evenementen per tijdperiode. Terwijl er dus al een indrukwekkend grote geluidsruimte regulier beschikbaar wordt gesteld aan de ondernemer. De belangen van de Lonnekerberg, omwonenden, maar ook de bredere omgeving zoals het dorp Lonneker worden door deze zeer grote reguliere geluidsruimte en door de extra 12 activiteiten per jaar onvoldoende beschermd.

Conclusie

Bij een goede ruimtelijke ordening gaat het erom of een bepaalde ontwikkeling met de daaraan gekoppelde activiteiten op een bepaalde locatie wel gepast en gewenst is. Dit betekent een integrale aanpak waarbij wordt gekeken naar de ligging van het gebied in de omgeving, alsmede de landschappelijke en ecologische kwaliteiten, en de belangen van andere gebruikers waaronder recreanten die de rust van de natuurgebieden zoeken om er te wandelen en fietsen. Dit wordt ook aangegeven door de Commissie van Wijzen.

Voor De Strip/Oostkamp ligt een bestemming 'evenemententerrein' en vergunning conform de wet milieubeheer, meer in de rede dan de ADT plannen die uitgaan van een stedelijke bestemming als een 'gezoneerd industrieterrein'. De reden om er een 'gezoneerd industrieterrein' van te maken is om grote lawaaimakers toe te staan.

Het voorstel dat nu voorligt leek de goede kant op te gaan met een verlaging van de maximaal toegelaten milieucategorie van 4.2. Het vertaalt zich echter (door andere akoestische uitgangspunten) niet door naar de geluidscontour, het kaartbeeld op blz 26 van de Nota.

De geluidscontour wordt in het bestemmingsplan vastgelegd en is juridisch bindend. In de toekomst kan de ondernemer de vergunning eenvoudig wijzigen binnen de vastgestelde geluidscontour. De geluidszone die in de kadernota wordt vastgesteld is dus zeer bepalend. De in de Nota opgenomen geluidscontour is dus veel te ruim en past niet bij de voorgestelde milieucategorie 4.2.

Reactie Stichting Lonnekerberg (StiL), d.d. 18 februari 2015
op Nota van uitgangspunten Middengebied Luchthaven

Verzoek

Wij vragen het college om de Nota van Uitgangspunten, voordat zij aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, aan te passen door:

- een kleinere geluidscontour op te nemen met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten;
- ook de door ons in eerdere instantie en de in deze reactie aangegeven punten in de nota te verwerken.

Met vriendelijke groet,
Stichting Lonnekerberg en omgeving (StiL),

Geertjan Takkenkamp, voorzitter
Paul van der Valk, secretaris.

Bijlage: puntsgewijze opmerkingen per paragraaf.